Бекитемин:
Джусупова Н.
20.09.2021ж

5 — класс. Тарыхты окууга киришүү

I — жарым жылдык: жумасына: 2 саат, жалпы: 29 саат

№	Тема	саат	Күтүлүүчү натыйжалар	мөөнөтү	тапшырма
			1-чейрек – 15 саат		
1	**Киришүү**	1с	- Тарых илими, тарых сабагы, көмөктөш илимдер жөнүндө түшүнүк алышат - Ачык суроолорго жооп жазып, кроссворд менен иштейт		
2	**Мекеним — Кыргызстан.**	1с	- Кыргызстандын калкы, чек арасы, административдик бөлүнүшү, жаратылыш байлыктары жөнүндо маалымат алышат - Улуттук символдор жөнүндө билгендерин бышыктап, тапшырмаларды иштешет		§1 3-5бет
3	**Тарыхый булактар.**	1с	- Тарыхый булак, анын мааниси, түрлөрү тууралуу айтып бере алат - Адамзат тарыхын тактоодо тарыхый булактардын ролун түшүнүп, айтып бере алат - Тапшырмаларды аткарып, билимин бышыктайт		§2 6-9бет
4	**Заттык маданий эстеликтер (Археология).**	1с	- Затгык эстеликтер, археологиялык булактар, изилдөөлөр тууралуу маалыматка ээ болуп, билимдерин тапшырмалар аркылуу бышыктайт - Сүрөт менен иштеп, маданий катмардын пайда болушуна анализ жүргүзөт		§3 10-12бет
5	**Кыргызстандагы археологиялык эстеликтер.**	1с	- Байыркы турак-жайлар, мунаралар, чептер, имараттар, коргондор, кербен сарайлар жана мавзолейлер тууралуу түшүнүккө ээ болушат - Тесттер жана кроссворд менен иштей алат, жоопторун түшүндүрүп бере алат		§4 13-15бет
6	**Жазуу даректери**	1с	- Жазуу даректери, анын түрлөрүн, жазуу качан, кайда жана кантип паида болгондугун түшүндүрүп айтып берет - Жазуу үчүн материалдар жана жазуу куралдарын аныктап, ажырата алат		§6 16-18бет
7	**Түркүн элдердин жазуусу**	1с	- Жазуусу бар элдердин маданий өнүгүүсүнө мүнөздөмө берет - Пиктография, иероглиф, муундук жана тыбыштык алфавит тууралуу маалыматтарга анализ жүргүзөт		§7 19-21бет
8	**Кыргыздардын жазуусунун пайда болушу жана өнүгүшү**	1с	- Кыргыздар жөнүндө жазуу даректери, кыргыздардын байыркы жана Орхон эне-сай жазмалары тууралуу маалыматка ээ болушат; - Адамзаттын тарыхы үчүн жазуунун маанисин жана пайдасын айтып берет		§8 22-24бет
9	**Нумизматика**	1с	- Акчанын пайда болушу, байыркы тыйындар, тыйын казыналары тууралуу маалыматка ээ болуп, казыналарды изилдөөнүн оң жана терс жактарын белгилейт; - Билимин кроссворд менен иштеп бышыктайт		§9 25-27бет
10	**Кыргыздарда жана Кыргызстанда колдонулган акча**	1с	- ТыЙын, акча, сом, теңге, Кыргызстандын акча бирдиги тууралуу билгендерин бышыктап, анализ жүргүзөт - Тапшырмалар менен иштеп, тема боюнча жыйынтык чыгарат		§10 28-29бет
11	**Ономастика**	1с	- Ономастика, Антропонимика, Этноним, Зоонимика түшүнүктөрүнө аныктама берип, аларды ажырата алат; - Кыргыздар колдонгон ысымдар, алардын келип чыгышы, маанисин билет		§11 30-32бет
12	**Г енеалогия**	1с	- Генеология, санжыра, санжырачылыктагы салттар: уламыштар жана дастандар тууралуу маалыматтарга ээ болот;		§12 33-36бет

			- Туугандардын аталышын аныктап, өмүр дарагын толтуруп, үй-бүлөлүк санжыра түзөт		
13	**Этнология**	1с	- Этнология жөнүндө түшүнүккө ээ болот Этнологиянын санжыра, элдик оозеки чы-гармачылык, орнаменттер менен байланышы тууралуу тапшырмаларды аткарып, анализ жүргүзүп, оз оюн түшүндүрүп бере алат		§13 38-41
14	**Практикалык ишмердүүлүк**	1с	Жумушчу дептердеги тапшырмаларды иштеп, хронологиялык картографиялык, тарыхый-цивилизациялык компетенттүүлүктөрү калыптанат; - Топтордо иштеп, социалдык-коммуникативдүү, этномаданий, социалдык-жарандык, өзүн-өзү өнүктүрүү компетенттүүлүктөрү калыптанат		хронолог таблицаны толтуруу
15	**Кайталоо**	1с	- Өтүлгөн темаларды кайталап, жумушчу дептердеги тапшырмаларды аткаруу менен алган билимин бышыктайт, жоопторуна анализ жүргүзөт		§1-13 чейин кайталоо
			2-чейрек – 14 саат		
16	**Кыргыз санжыралык салты**	1с	- Кыргыз санжырачылары, алардын тарыхка кошкой салымы тууралуу айтып берет - Кыргыздардын түпкү атасын, Манастын жети атасын аныктап, схемага жазат - Жети атасын жазып, санжырасын айтып берет		§14 42-45
17	**Сфрагистика.**	1с	- Сфрагистика жөнүндө түшүнүккө ээ болуп, мөөр-лөр, алардын түрлөрү тууралуу маалымат алышат; - Билимдерин тапшырмаларын иштое менен бышыктайт, жоопторун түшүндүрүп берет		§15 46-48
18	**Кыргыздар жана кыргыз уруулары пайдаланган белги-тамгалар.**	1с	- Ар бир уруунун эн-тамгасы жана анын чечмеленишин, келип чыгыш тарыхын анализдейт; - Эн-тамгалардын түстөр менен байланышы тууралуу тапшырманы аткарып< билимин бышыктайт		§16 49-51
19	**Геральдика**	1с	- Геральдика, кыргыз элинин гербдери тууралуу түшүнүккө ээ болуп, билгендерин айтып бере алат - Кыргыз ССРинин герби менен Кыргыз Республикасынын гербин салыштырып, апализдейт		§17 52-54
20	**Топонимика.**	1с	- Топонимика, географиялык картадагы аталыштар, алардын мааниси тууралуу м аалы матка ээ болот; - Жер-суу аталыштарын классификация л ап, туулган жеринин аталышынын маанисин чечмелейт		§18 55-58
21	**Карта жөнүндө түшүнүк**	1с	- Мамлекеттердин, шаарлардын, маанилүү окуялардын тарыхый картада чагылдырылышын түшүндүрүп бере ал ат; - Тарыхый жана контурдук карта менен иштейт		§19 59-61
22	**Тарыхый метрология**	1с	- Тарыхый метрология, чен бирдиктери тууралуу маалыматка ээ болот; кыргыздар колдонгон аралык-ты, аянтты, узундукту, салмакты жана көлөмдү ченөөнүн бирдиктерин ажыратып, колдоно алат		§20 62-64
23	**Хронология.**	1с	- Убакыт жонундо, убакыт чен бирдиктери, тарыхый хронология тууралуу тушунукко ээ болот		§21 65-67

			- Бирдиктуу жыл эсеби, анын зарыл чылыгы, өмүр сызыгы, анын мааниси тууралуу айтып бере алат		§22 68-71бет
24	**Кыргыздардын жыл эсеби.**	1с	- Кыргыздардагы убакыт жөнүндө түшүнүк: он эки мүчөл, жыл жана ай эсеби, аталыштар, алардын чечмелениши тууралуу билимдерин толукгайт - өзүнүн жана үй-бүлөсүнүн мүчөл жашын эсептейт		§23 72-74бет
25	**Элдик оозеки чыгармачылык**	1с	- Элдик оозеки чыгармачылык, алардын тарых ил имине кошкон салымы тууралуу айтып берет; - Элдик чыгармаларды классификациялап, жаныбарлардын пирлерин атай алат		§24 75-77б
26	**"Манас" эпосу кыргыз тарыхынын көөнөрбос булагы**	1с	- "Манас" эпосу ну н тарыхый маанисин тушунет - "Манас" эпосун изилдөөчүлөр менен манасчыларды классификациялап, алардын ишмердуулугун анализдейт		§25 78-81б
27	**Искусство - тарыхты чагылдырат**	1с	- Искусство менен тарых илиминин ортосундагы байланышты түшүндүрө алат - Петроглиф жана жасалга колдонмо өнөрү тууралуу билгендерин бышыктап, тапшырмаларды аткарат		§26 82-84б
28	**Практикалык ишмердүүлүк**	1с	Жумушчу дептердеги тапшырмаларды иштеп, хронологиялык картографиялык, тарыхый-цивилизациялык компетенттүүлүктөрү калыптанат; - Топтордо иштеп, социалдык-коммуникативдуу, этномаданий, социалдык-жарандык, өзүн-өзү өнүктүрүү компетенттүүлүктөрү калыптанат		§14-26ч Кайталоо
29	**Кайталоо**	1с	- Өтүлгөн темаларды кайталап, жумушчу дептердеги тапшырмаларды аткаруу менен алган билимин бышыктайт, жоопторуна анализ жүргүзөт		

5-класс. Дүйнөлүк тарых.
П — жарым жылдык: жумасына: 2 саат, жалпы: 39 саат

№	Тема	саат	Күтүлүүчү натыйжалар	мөөнөтү	тапшырма
			3-чейрек – 19 саат		
1	**Кыргызстан тарыхы боюнча практикалык ишмердүүлүк**	1с	Жумушчу дептердеги тапшырмаларды иштеп, хронологиялык картографиялык, тарыхый-цивилизациялык компетенттүүлүктөрү калыптанат; - Топтордо иштеп, социалдык-коммуникативдүү, этномаданий, социалдык-жарандык, өзүн-өзү өнүктүрүү компетенттүүлүктөрү калыптанат		
2	**Кыргызстан тарыхы боюнча кайталоо**	1с	- Өтүлгөн темаларды кайталап, жумушчу дептердеги тапшырмаларды аткаруу менен алган билимин бышыктайт, жоопторуна анализ жүргүзөт		
3	**Киришүү**	1с	- Байыркы: дарыя жана деңиз жээгиндеги цивилизациялар, христиан жана мусулман динине негизделген маданий онүгүүлөр, аларды окуп-үйрөнүүнүн зарылдыгы тууралуу маалыматка ээ болушат		
4	**Байыркы адамдар.**	1с	- Байыркы адамдын турак*жайлары, алгачкы куралдары тууралуу маалыматтарга э: болушат - Уруктук жамааттарга биригүүнүн маанисин, матриархат жана патриархаттыь окшоштук-тарын жана өзгөчөлүктөрүн анализдейт		§1 3-6 бет
5	**Байыркы адам жана эмгек.**	1с	- Өндүрүүчү чарбага өтүү, мал чарбачылык, кол өнөрчүлүктүн пайда болушу, эмгектин болунүшү тууралуу түшүнүктөргө ээ болуп, аларга аныктама бере алат; - Темага анализ жүргүзө алат		§2 7-8 бет
6	**Алгачкы динии ишенимдер**	1с	- Диний коз караштардын пайда болушу тууралуу маалыматка ээ болуп, анемизм, тотемизм, фетишизм, магия түшүнүктөрүнө аныктама бере атат; - Диндин өзгочөлүктерүн анализдейт		§3 9-11б
7	**Египет цивилизациясы.**	2 с	- Байыркы Египет цивилизациясы тууралуу маалыматка ээ болуп, фараон, жрец, төро түшүнүкторүнө аныктама берет - Байыркы Мемфис, Фивы шаарларынын өзгочөлүктөрүн айтып берет		§4 12-14б
8	**Байыркы египеттиктердин маданияты.**	1с	- Катчы, жрец, математика, астрономия, күн календари, суу сааттары, жылдыздардын картасы тууралуу маалыматтарга ээ болот - Байыркы Египеттин жазмаларынын өзгочолүктөрүн анализдеп, белгилей алат		§5 15-17б
9	**Байыркы египеттиктердин дини.**	1с	- Мумия, табыт, саркофаг, пирамидалар жана сфинкстер тууралуу түшүнүктөргө ээ болуп, аларга аныктама бере алат - Ыйык жаныбарлар жана кудайлардын Египет коому үчүн маанисин аныктайт		§6 18-21б
10	**Месопятамиянын цивилизация лары.**	1с	- Эки дарыя аралыгындагы ирригациялык дыйканчылык, шынаа жазмасы, илимий билимдер тууралуу маалыматтарга ээ болот - Тарыхый карта менен иштеп, шаар-мамлекеттерге анализ жүргүзөт		§7 22-24б
11	**Байыркы Месопатамиянын маданияты жана дини**	1с	- Эки Дарыя аралыгын кудайлары, топон суу жөнүндө уламыштар, Асма бактар тууралуу айтып бере алат - Тапшырмалар менен иштеп, маданий жетишкендиктерге анализ жүргүзөт '		§8 25-27б

12	**Ассирия дөелөтү.**	1с	- Ассирия дөөлөтүндөгү жетишкендиктер, Хаммурпинин мыйзамдары, Ниневия, чопо китепкана тууралуу маалыматтарга ээ болот - Ассириялыктардын күч-кубатын, ийгиликтерин анализдеп, жыйынтык чыгарат		§9 28-31бет
13	**Перс цивилизациясы.**	1с	- Перс доөлөтунүн падышаларынын ишмердүүлүгүн сапыштырып. оц жана терс жактарын сынаттай алат - Тапшырмалар менен иштеп, жоопторуна анализ жүргүзөт		§10 32-34б
14	**Байыркы Ирандагы дш**	1с	- Зороастризм жана манихейчилик дининин мааниси, «Авеста» тууралуу айтып бере алат - Ээ болгон билимдерин тесттерди жана кроссвордду иштоо менен бышыктап, анализ жүргүзөт		§11 35-38б
15	**Индия цивилизациясы.**	1с	- Индиянын жаратылышындагы жана коомундагы езгөчолүктөр тууралуу маалыматка ээ болот - Байыркы мамлекеттер тууралуу маалыматтарды анализдеп. жыйынтык чыгарат		§12 39-41б
16	**Байыркы Индиядагы маданият жана дин.**	1с	- Индиядагы касталык коом, касталардын бөлүнүшу жана мааниси тууралуу маалыматтарды анализдейт - Веда, буддизм диндеринин өзгөчөлүктөрүн айтып бере алат		§13 42-44б
17	**Практикалык ишмердүүлүк**	1с	- Тапшырмаларды маалыматтык, хронологиялык картографиялык, тарыхый-цивилизациялык компетенттүүлүктөрү калыптанат; - Топтордо иштеп, социалдык-коммуникативдүү, этномаданий, социалдык-жарандык, өзун-өзү өнүктүрүү компетенттүүлүктөрү калыптанат		
18	**Кайталоо**	1с	- Өтүлгөн темаларды кайталап, жумушчу дептердеги тапшырмаларды аткаруу менен алган билимин бышыктайт, жоопторуна анализ жүргүзөт		
			4-чейрек – 20 саат		
19	**Кытай ци в ил иза циясы.**	2 с	- Улуу Китай сепили, Улуу Жибек жолу тууралуу маалыматтарга ээ болот - Падышалыктардын саясатын салыштырып, оц жана терс жактарын анализдейт		§14 45-47б
20	**Байыркы Кытайдын маданияты жана ди ни.**	1с	- Илимд ин жана искусствонун өнүгүшү, Конфуцийдин окуусу жана даосизм туралуу маалыматтарды салыштырып, анализдейт - Ачылыштардын коом үчүн пайдасын айтып берет		§15 48-51б
21	**Финикия.**	1с	- Финикиянин өзгөчөлүктөрү, өнүгүүгө таасир тийгизген ички, сырткы шарттарды айтып берет - Ачылыштар, алардын адамзаттын өнүгүүсүнө тийгизген таасирин анализдейт		§16 52-54б
22	**Байыркы Грециянын маданияты жана диний ишенимдери**	2 с	- Искусство, бил им берүү, «Илиада» жана «Одиссея» поэмалары тууралуу маалыматка ээ болушат - Гректердин диний ишенимдери, алардын коомго тийгизген таасирин айтып берет		§17 - 18
23	**Байыркы дүйнөдөгү Олимпиад алы к оюндар.**	1с	- Олимпиадалык оюндардын баштан ышынын себептери жана натыйжалары тууралуу анализдейт - Олимпиадалык оюндарды азыркы оюндар менен сальшггырат _____________		§19 60-63б
24	**Эллинизм.**	1с	- Александр Македонскийдин жортуулдарынын себептерин жана натыйжаларын, империясынын тарыхый жана маданий мурастары, эллинизм тууралуу анализ жүргүзүп, айтып берет		§20 64-66б
25	**Рим цивилизациясы.**	1с	- Цивилизация нын жаралуусуна жана өнүгүүсүнө таасир эткен ички, сырткы		§21 67-69б

			таасирлерди анализдейт - Окуяларды хронологиялык иреттүүлүктө жайгаштырып, өз чечимин түшүндүрөт		
26	**Карфаген.**	2 с	- Жираты лыш шарттарынын, калкынын өзгөчөлүкте-рүн анализдсп, өнүгүү себептерин санап берет - Пуни согуштары, Спартактын көтөрүлүшүн салыштырып, жыйынтык чыгарат		§22 70-73б
27	**Рим империясынын кулашы**	1с	- Империядагы окуяларды хронологиялык иретте жайгаштырып, өнүгүү жана кулоо себептерин көрсөтө алат - Императорлордун иш-аракеттерине анализ жүргүзө		§23 74-76б
28	**Байыркы Римдин маданий мурасы.**	1с	- Ипимдин, иоэзиянын жана архитектуранын өнүгүү-сү. дин, мифтер тууралуу маалыматтарга ээ болот - Маданиятка салым кошкон инсандардын чыгармаларынын мацызын айтып бере алат		§24 77-79б
29	**Христианч ыл ы кты н пайда болушу.**	2 с	- Христиан дининин келип чыгуусу, коомдун өнүгүүсүнө тийгизген таасирлери тууралуу айтып бере алат - Тапшырмаларды аткарып, билимин бышыктайт		§25-26
30	**Ислам цивилизациясы**	1с	- Ислам цивилизациясынын пайда болуусуна таасир тийгизген ички, сырткы шарттарды айтып бере алат - Пайгамбар, халиф, хижра, куран түшүнүкторүно аныктама берет		§27 83-85б
31	**Араб-мусул м ан мад а н иятын ын мурасы.**		- Ачылыштар, алардын адамзат коомунун өнүгүүсүнө тийгизген таасири тууралуу анализдейт - Илимдин жана искусствонун жетишкендиктерин айтып берет		§28 86-88б
32	**Практикалык ишмердүүлүк**		- Жумушчу дептердеги тапшырмаларды иштеп, предметгик компетенттүүлүктөрү калыптанат; - Топтордо иштеп, негизги компетенттүүлүктөрү калыптанат		Кайталоо.
33	**Кайталоо**		- Өтүлгөн темаларды кайталап, жумушчу дептердеги тапшырмаларды аткаруу менен алган билимин бышыктайт, жоопторуна анализ жүргүзөт		
34	**Жылдык кайталоо**		- Жалпы темалар боюнча билимдери бышыктайт		